

ОСОБЕННОСТИ И ПРОБЛЕМЫ ПРИВАТИЗАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Волошенко В.Л.
Пинский филиал БГЭУ

В настоящее время приватизация особенно важна для стран переходной экономики, поскольку процесс государственной собственности в частную осуществляется уже давно и охватил не менее пятидесяти стран мира. При этом спецификой приватизации в постсоциалистических странах стало то, что она приобрела массовый характер.

В качестве основных особенностей белорусской приватизации можно выделить следующие:

- Директивность. Решение о приватизации принималось не трудовыми коллективами или менеджерами, знающими специфику финансового и технологического состояния предприятия, а Госкомимуществом;

- Приоритетность одной формы. В качестве приоритетного направления было выбрано превращение государственной собственности в частную;

- Приоритет социально-политических целей над экономическими. Данная модель не учитывала критерии экономической эффективности осуществления приватизации в краткосрочном и среднесрочном аспектах, что неизбежно приводило к расточительности. Имущество государственных предприятий, преобразованных в акционерные общества в порядке приватизации, оценивалось по остаточной стоимости на основе оптовых цен в середине 80-х годов. Рабочие комиссии по подготовке предприятий к приватизации были заинтересованы в сведении к минимуму стоимости выкупаемого имущества государственных предприятий и стоимости уставного капитала акционируемых предприятий. Приватизация крупных объектов была формальной, так как за государством сохранился контрольный пакет акций;

- Социальная деформированность.

Всё это говорит о том, что основные цели приватизации в нашей республике достигнуты не были. Не создана конкурентная среда, не наблюдается рост эффективности приватизированных предприятий, производительности труда, эффективности хозяйствования. Ухудшение положения многих предприятий связано с тем, что номинальная смена форм собственности без решения проблем технологической модернизации, управленческой реорганизации, налаживания стратегического планирования сводила к нулю влияние приватизации на экономический рост.

Большинство населения страны так и не стали собственниками, у многих в руках остались нереализованные ваучеры. Поэтому трудности и деформации приватизационного процесса часто рассматриваются как свидетельство его несовершенства. По своим методам и содержанию белорусская приватизация не способна реализовать ожидаемые адекватные функции и достичь желаемого результата.

В настоящее время можно говорить об этапе приватизации, связанным с перераспределением прав собственности, приобретённых в ходе первичной при-

ватизации, и для дальнейшего его завершения необходимы соответствующая государственная политика и формирование механизмов её действия.

АНАЛІЗ УМОЎ І ФАКТАРАЎ РАЗВІЦЦЯ ЭКАНАМІЧНАГА АСПЕКТА ІНТЭГРАЦЫІ ПАМІЖ БЕЛАРУССІЮ І РАСІЯЙ

Громак У.А.

Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт

Эканоміка Беларусі і эканоміка Расіі звязаны цеснымі варункамі, і, як след, крывіс жніўня 1998г. у расійскай эканоміцы не мог не закрануць гаспадарку Беларусі. Павялічылася вартасць паступаючых з Расіі паліўна-энергетычных рэсурсаў, сыравіны і матэрыялаў, скараціліся закупкі беларускіх машын і абсталявання расійскімі спажыўцамі з-за недахопу ў іх сродкаў.

Але Расійская Федэрацыя – асноўны эканамічны і гандлёвы партнёр Рэспублікі Беларусь. На яе долю ў 1999г. прыходзілася 55,6% агульнага аб'ёму знешняга гандлю Беларусі.

Рэспубліка Беларусь таксама з'яўляецца адным з асноўных гандлёвых партнёраў Расійскай Федэрацыі, займаючы чацвёртае месца ў знешнегандлёвым абароце пасля Германіі, Украіны і ЗША. На гандаль з Беларуссю ў 1999г. прыходзілася 6,1% расійскага экспарту.

У 2001г. назіраецца павелічэнне тавараабароту Беларусі з Расіяй на 31,3% у параўнанні з 1999г., які складае 9190,4 млн дал., у тым ліку экспарт складае 3941,0 млн дал., павялічыўшыся ў параўнанні з 1999г. на 21,9%, а імпорт – 5249,4 млн дал., які павялічыўся на 39,6%. Сальда знешняга гандлю адмоўнае і складае 1308,4 млн дал.

Аналізуючы таварную структуру экспарту і імпарту паміж Беларуссю і Расіяй можна зазначыць, што яна істотна не мяняецца на працягу доўгага прамежку часу. Беларусь экспартуе ў асноўным машыны, абсталяванне, механічныя прылады, транспартныя сродкі, імпартуе – паліва мінеральнае, чорныя металы і прадукцыю хімічнай прамысловасці.

Галоўнай мэтай эканамічнай інтэграцыі Беларусі і Расіі з'яўляецца рэалізацыя агульных для абедзвюх дзяржаў стратэгічных і цяжкіх цікавасцяў у вырашэнні праблемы павышэння ўзроўня жыцця народу на аснове эфектыўнага выкарыстання пераваг міжнароднага падзелу працы, спецыялізацыі і кааперацыі вытворчасці, стварэння спрыяльных умоваў для аднаўлення эканамічнага росту. Дасягненне гэтай мэты прадугледжвае правядзенне ўзгодненай палітыкі ў галіне структурнай перабудовы эканамікі, гарманізацыю і адзіную накіраванасць эканамічных рэформаў, здзяйсненне адзінай палітыкі ў галіне дзяржаўнага рэгулявання сацыяльна-эканамічных працэсаў, знешнеэканамічнай дзейнасці, а таксама ўзгодненай сацыяльнай палітыкі. Аднак рэалізацыя і гэтага Пагаднення адбываецца з вялікімі цяжкасцямі. Пагадненні не заўсёды выконваюцца. Вельмі шмат пытанняў знаходзіцца ў стадыі разгляду, хаця шматлікія з іх відавочны для Саюзнай дзяржавы. На практыцы да сённяшняга часу не забеспечаны роўныя ўмовы суб'ектам гаспадарання.